

ØVRE ROMERIKE
**BRANN OG
REDNING**

Gjerdrum kommune
Postboks 10
2024 GJERDRUM

Deres ref.:

Vår ref.:

21/1968 - 1

Saksbehandler:

Anders Løberg

Dato:

28.05.2021

Tilbakemelding vedtak Gjerdrum kommune utredning av mulig uttreden av Øvre Romerike brann og mulig inntreden i Nedre Romerike brann

Øvre Romerike brann og redning IKS (ØRB) ble informert om vedtaket i kommunestyremøtet 21. april under representantskapsmøtet mandag 26. april.

I møteprotokollen fra kommunestyremøtet, med bakgrunn i saksfremlegg «journalpost-ID 21/6788», er følgende vedtak ført i protokoll:

«Kommunedirektør gis fullmakt til en forhandling om mulig fratreden i Øvre Romerike Brann og redning og inntreden i Nedre Romerike Brann- og redningsvesen IKS Fremforhandlede avtaler legges frem for kommunestyret for endelig godkjenning».

ØRB ble ikke involvert i prosessene i forkant av kommunestyremøtet, og var ikke representert under kommunestyremøtet for å kunne svare på eventuelle spørsmål. ØRB ønsker med dette skrivet å tilføre oppklarende informasjon som kan være av betydning i den pågående prosessen, med bakgrunn i det som er beskrevet i saksfremlegget.

Saksfremlegget: analyse kostnadsutvikling Gjerdrum for perioden 2022 – 2025

Saksfremlegg fra Gjerdrum kommune viser et sammendrag basert på tall fra budsjett- og økonomiplan fra ØRB for perioden 2021 – 2024.

Beregningene er i hovedsak basert på gjeldende modell, som pr i dag er 1 % medlemsavgift og øvrig fordeling etter folketall. Kostnader for feiing og tilsyn fordeles likt pr røykløp. Gjerdrum har i sine beregninger valgt å ikke se på endringene i kostnadsbildet ved overgang

ORBRANN.NO

Post-/besøksadresse
Industrivegen 28
2069 Jessheim

Telefon
Sentralbord
+ 47 47 88 43 00

Org. nr.
NO 987 61 5516 MVA

til ny foreslått modell fra ØRB, som vil fordele kostnadene til BRANN kun etter folketall, mens feing fremdeles fordeles etter røykløp.

ØRB har sett på tallene og får ikke disse til å stemme med våre egne utregninger. Våre beregninger følger, der vi sammenligner flere mulige utregninger, litt avhengig av hvilke folketall og fordelingsmodell som legges til grunn. Antall røykløp er beregnet flatt i perioden, da feing og tilsyn er selvkost og vil stå seg uavhengig av hvilken kostnadsmodell som velges for den øvrige virksomheten.

Bakgrunn for tallene

Tallene i saksfremlegget til kommunestyret i Gjerdrum viser følgende tall for ØRB i perioden 2021 – 2024:

	2021	2022	2023	2024
ØRB totalt	6 760 485	7 316 840	7 766 561	8 069 105

Dette er tall for BRANN og FEIER slått sammen, og i henhold til saksfremlegget til Gjerdrum kun justert med tiltak i planperioden og deflator.

ØRB mener det er viktig at man i økonomiske fremstillinger skiller på driften av brannvesenet, inkludert forebyggende og stab (BRANN), og selvkostområdet (FEIER) med bakgrunn i to ulike fordelingsmodeller av rammetilskuddet.

Justering av kommunegrenser gjeldende fra 1.1.20 medførte at Nes kommune fikk flere innbyggere. Dette ble etterjustert av SSB senere på året, og ble derfor justert som et tillegg til saken når budsjettet ble behandlet i representantskapet i september

I henhold til vedtak i representantskapet 24.9.2020, sak 11/20, ble totalrammen på 84,011 mnok vedtatt, og skal fordeles etter nytt innbyggertall pr 1.1.20 som er totalt 112 036 innbyggere (ref tillegg til sak 11/20 fremstilt for Representantskapet 24.9.20)

ØRB fakturerer i 2021 Gjerdrum totalt kr 6 730 714,- fordelt som følger;

- BRANN kr 5 696 635,-
- FEIER kr 1 034 079,-

Dette avviker fra saksfremlegget med kr 29 771,-.

Grunnlag for budsjett og økonomiplan ØRB

Vedlagt tabell er grunnlaget for budsjett og økonomiplan i ØRB i planperioden 2021 – 2024

Grunnlag for årsbudsjett og økonomiplan					
	2021	2022	2023	2024	Kommentar
Deflator	2,0 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %	
Tildelt ramme foregående år	77 177 000	84 011 000	91 605 000	97 651 000	
Ramme foregående år justert for engangstiltak	75 217 000	82 971 000	91 605 000	97 651 000	
Ramme foregående år justert med deflator	76 721 000	85 875 000	94 811 000	101 069 000	
Deflator i kr	1 504 000	2 904 000	3 206 000	3 418 000	
Ramme konsekvensjustert	78 371 000	90 405 000	95 201 000	101 519 000	
Rammetilskudd inkl nye varige tiltak	82 971 000	91 605 000	97 651 000	101 519 000	
Rammetilskudd (konsek, deflator, varige og engangstiltak)	84 011 000	91 605 000	97 651 000	101 519 000	
Økninger utover lønns- og prisvekst					
	2021	2022	2023	2024	Kommentar
Konsekvensjustering:					
Bemannings og drift av høyderedskap	1 000 000	4 200 000			Personell fra Q4. Driftskostnader for bil, utstyr og opplæring og helårseffekt fra 2022
Finanskostnader, ref investeringsbudsjett/-plan	650 000	330 000	390 000	450 000	Beregnes iht investeringsplan
Sum konsekvensjustering	1 650 000	4 530 000	390 000	450 000	
Nye varige tiltak:					
Forebyggendepersonell	1 100 000		1 200 000		Pr 1.1.20 har regionen passert 111 000 innbyggere
Beredskap Nes, 2 stillinger dagberedskap		1 200 000	1 250 000		Økt dagkasemering fra 2 til 4 medarbeidere fordelt på 2 år
Innsatsleder i eget selskap (2 stillinger)	2 500 000				2 stillinger (innsatsledere beredskap i vaktordning)
Oppgradering Nes brannstasjon	1 000 000				Anslag på årlig økning i husleiekostnad
Økning DGI	200 000				
Sum nye tiltak	4 800 000	1 200 000	2 450 000	0	
Engangstiltak:					
Nedgravede oljetanker, 1 stilling innen brann	1 040 000				Iverksatt 2020 - videreføres
Sum engangstiltak:	1 040 000	0	0	0	
Budsjettavlastende tiltak:					
Økte alarminntekter	-200 000				
Sum budsjettavlastende tiltak	-200 000	0	0	0	

Som beskrevet i budsjettsaken er deflator satt for 2021 med bakgrunn i signaler fra eierkommunene. Deflator valgt for 2022 – 2024 er midlertidig, da tall fra SSB ikke var tilgjengelig på det tidspunktet budsjettsaken ble utarbeidet. Deflator baseres på prognoser fra SSB og forandres for hvert år budsjett skal vedtas.

I beregningene er deflator justert ihht siste prognose fra SSB, som også ligger til grunn for budsjett og økonomiplan for 2022 – 2025.

Konjunkturtendensene. Prognoser ¹²				
	2021	2022	2023	2024
Årslønn	2,6	3,1	3,3	3,5
Konsumprisindeksen (KPI)	2,7	1,8	1,9	2,1

¹Prognoser for inneværende og framtidige år.
²Prosentvis endring fra året før der ikke annet framgår.

Kilde: Statistisk sentralbyrå
 Oppdatert 12.mars 2021

For ØRB utgjør dette en snittdeflator vektet med hensyn på lønn og drift 2,7 % i 2022, 2,9% i 2023 og 3,1% i 2024.

Når kostnadene fremskrives, mener ØRB at befolkningsveksten også er et viktig moment. Dette fordi flere av kommunene på Øvre Romerike vokser betydelig mer enn landet ellers, og Gjerdrum er ikke ledende i denne veksten.

Kommune	Snittvekst 4 siste år uten kommunegrenseendring		Faktisk befolkning	Prognose			
	2017 - 2021			2021	2022	2023	2024
Gjerdrum	497	1,9 %	7 043	7 177	7 313	7 452	7 593
Ullensaker	5357	3,8 %	40 459	42 003	43 605	45 269	46 996
Nes	1499	1,8 %	23 422	23 835	24 256	24 684	25 119
Eidsvoll	1616	1,7 %	26 031	26 462	26 900	27 345	27 797
Nannestad	1980	3,9 %	14 637	15 209	15 804	16 422	17 065
Hurdal	-72	-0,6 %	2 838	2 820	2 803	2 786	2 768
Samlet			114 430	117 506	120 681	123 957	127 339

Som tabellen viser, har snittveksten siste fire årene gitt betydelig større vekst i Ullensaker og Nannestad. Dette har betydning for fordelingen av kostnadene både i dagens modell, og i ny foreslått modell, hvor det har enda større betydning. Høyere vekst i andre deltagende kommuner betyr lavere kostnader for Gjerdrum.

Ved beregning av Gjerdrums andel av det rammefinansierte området er prognosen for befolkningsvekst lagt til grunn.

Økonomiplan for 2021 – 2024 er lagt til grunn, og konsekvensene av planlagte investeringer er beskrevet i tabellen som finanskostnader, ref. investeringsbudsjett/-plan. Det er endringen fra året før som fremkommer av tabellen. Grunnlaget for finanskostnader er basert på avdragskostnad på linje med hvordan dette vurderes i eierkommunene. ØRB kunne i samråd med eierkommunene valgt å betale større avdrag, og på den måten belaste driftsbudsjettet med større beløp hvert år, for å ha mulighet til hyppigere utskiftning. Dette har ikke vært aktuelt, med bakgrunn i den økonomiske situasjonen i våre eierkommuner. Årsaken til de store behovene fremover er teknisk etterslep, hvor mange av bilene nærmer seg 20 – 30 år. ØRB arvet mye gammelt utstyr ved oppstarten i 2013.

Gjerdrums andel av kostnadene for BRANN

Med deflator som tilkommer her, vil Gjerdrum ha følgende kostnader inn i ØRB med gjeldende fordelingsmodell:

	2021	2022	2023	2024
BRANN	5 696 635	6 130 612	6 456 333	6 641 500
FEIER	1 034 079	1 061 999	1 092 797	1 126 674
Totalt	6 730 714	7 192 611	7 549 131	7 768 174

Dette gir en differanse mot Gjerdrums tall på totalt kr 672 361,- i fireårsperioden.

ØRB anser det som sannsynlig at modellen for fordeling av kostnader endres, og blir lik den NRBR har i dag. Denne modellen har ikke et medlemstilskudd på 1%, men fordeles kun etter antall innbyggere.

Kostnaden i perioden vil for Gjerdrum med ny modell bli som følger:

	2021	2022	2023	2024
BRANN	5 166 516	5 554 470	5 842 716	6 003 117
FEIER	1 034 079	1 061 999	1 092 797	1 126 674
Totalt	6 200 595	6 616 469	6 935 514	7 129 791

Endringen i modell viser at Gjerdrum vil ha en årlig kostnad som er mellom kr 530 000,- og kr 640 000,- lavere. Dette gir en besparelse i perioden på kr 2 358 261,-.

Gjerdrum vil for budsjett 2022 ha en kostnad til BRANN på kr 870,- pr innbygger. Med ny modell vil beløpet pr innbygger i 2022 være kr 788,-. Dette er med bakgrunn i faktiske innbyggere 1.1.21.

Kostnad til FEIER vil fortsatt beregnes pr pipeløp og være likt per pipe i hele brannregionen.

Sammenlignet med NRBR

Sammenligningen omfatter tall som Gjerdrum kommune har skaffet i sin utredning, og det forutsettes at denne omfatter alle fremtidige utgifter NRBR også har i planperioden. ØRB kjenner ikke til hvordan tallene er behandlet med tanke på antall innbyggere for øvrig i NRBR og justering mht deflator.

Sammenlignet med dagens fordelingsmodell i ØRB finner vi følgende:

	2021	2022	2023	2024	Total innsparing 2021 - 2024	Total innsparing 2022 - 2024
NRBR	5 994 520	6 372 585	7 266 561	7 463 480		
ØRB	6 730 714	7 192 611	7 549 131	7 768 174		
Differanse	-736 194	-820 026	-282 570	-304 694	-2 143 484	-1 407 290

Dette er et avvik i perioden 2021 – 2024 på kr 683 556,-, og for perioden 2022 – 2024 kr 653 812,- sammenlignet med Gjerdrums tall.

Sammenligner vi ny fordelingsmodell i ØRB, som vil være lik NRBRs modell for fordeling av kostnadene finner vi følgende:

	2021	2022	2023	2024	Total innsparing 2021 - 2024	Total innsparing 2022 - 2024
NRBR	5 994 520	6 372 585	7 266 561	7 463 480		
ØRB	6 200 595	6 616 469	6 935 514	7 129 791		
Differanse	-206 075	-243 884	331 047	333 689	214 777	420 852

Kostnadene fremstår da som relativt like i ØRB og NRBR i perioden, og gir et bedre grunnlag for sammenligning. Denne framskrivningen basert på like fordelingsmodeller gir innsparing ved å være deltaker i ØRB sammenlignet med NRBR.

Avtale om førsteinnsats i Gjerdrum

ØRB har avtale med NRBR om førsteinnsats i Gjerdrum. Denne avtalen dekker førsteinnsats, dvs at ØRB dekker innsats over lengre tid, forebyggende virksomhet og administrasjon og stab. Avtalen om førsteinnsats koster i 2021 kr 2 357 496,-.

I 2020 ble det registrert 68 oppdrag i BRIS, hvorav 47 oppdrag hvor NRBR var eneste ressurs eller sammen med ressurser fra ØRB (69 % av oppdragene). Antall oppdrag hvor det kun har vært ressurser fra NRBR er 37. Dette utgjør litt over halvparten av alle oppdrag i Gjerdrum (54%).

Øst 110-sentralen vil alltid velge nærmeste (raskeste) enhet for å respondere til en hendelse. For Gjerdrum er dette Skedsmo brannstasjon, og denne stasjonen vil bli valgt uavhengig av administrative grenser. Samarbeidsavtalen mellom ØRB og NRBR sørger for at innbyggerne i Gjerdrum får den raskeste hjelpen når den trengs, og at NRBR blir kompensert for å rykke ut med første enhet til hendelser som er utenfor deres administrative distrikt. Ved behov for ytterligere ressurser vil neste enhet hentes fra Jessheim.

Ved en eventuell inntreden i NRBR vil ØRB yte bistand i henhold til lov- og forskriftskrav, under vilkår tilsvarende de som gjelder mellom de respektive brann- og redningsvesen i dag. Videre vil det da være naturlig at ØRB inngår avtale med NRBR om andreinnsatsen.

Brann- og redningsressursene i nærområdet vil i samarbeid fortsatt yte rask og god nødhjelp når behovet oppstår, og slik stasjonsstrukturen er lagt i dag, vil de beredskapsmessige følgene av en eventuell overgang ikke endres.

Dersom Gjerdrum velger å tilknyttes NRBR vil derimot 20 minutters innsatskrav til tettstedet bortfalle for ØRB, og ved endring av ØRBs interne stasjonsstruktur, vil dette åpne for en mulig plassering av ny hovedbrannstasjon som ikke inkluderer Gjerdrum i sitt dekningsområde.

Beredskapsavtale for kommunene på Øvre Romerike

ØRB ønsker også å vise til beredskapsavtalen for kommunene på Øvre Romerike. Dette er et unikt samarbeid basert på felles brann- og redningsvesen og et felles beredskapsforum, som er et formelt forum. Forumet følger opp tiltak i forhold til regional risiko- og sårbarhetsanalyse, utarbeider og vedlikeholder felles planer og tiltakskort, felles øvelsesoversikt og bidrar til kompetanseheving gjennom felles opplæring i beredskapsrutiner.

Brann- og redningsvesenet er kommunens viktigste rednings- og beredskapsressurs. Dette stiller store krav til brannvesenet, som har fått mange flere og mer krevende oppgaver. Dette gir derfor økende behov for lokal risikovurdering, økende grad av forebyggende arbeid, samhandling mellom nødetatene, spesialisert kompetanse og øvelser på en stor variasjon av hendelser. Det er derfor viktig med et formalisert samarbeid mellom eierkommunene og ØRB for å kunne ivareta dette behovet.

Regionalt fagmiljø innen samfunnssikkerhet og beredskap

ØRB har spesialisert kompetanse på svært mange områder som er relevant for Gjerdrum kommune. Ny selskapsavtale legger opp til et utvidet og mer formalisert samarbeid med alle

eierkommuner, og på tvers av kommunene. Tidlig involvering i prosesser må antas å styrke resultatet. At ØRB kommer tidlig inn i planprosesser og saksbehandlinger har store fordeler både for berørte innbyggere, bedrifter og den samlede kommunale tjenesteytingen.

Kommunalt folkehelsearbeid omfatter alle kommunale tjenesteområder. En samhandling mellom ØRB og helse, rus og psykiatri og flyktningetjenestene vil ha betydning for risikovurdering og tiltak for befolkningsgrupper og personer med risiko for liv og helse ved brann.

Planer for utbygging av boliger og næringsbygg påvirker bemanning, organisering og lokalisering av brannberedskapen. Som eksempel kan høyhus utløse krav til høydeberedskap, plassering av nye boligområder kan stille krav til ny lokalisering av brannstasjon og befolkningsvekst i et tettsted kan medføre dag- eller døgnkasernert brannvesen. All risiko kommunene tillater, vil påvirke ØRBs dimensjonering.

Gjerdrum kommune vil derfor ha stor gevinst faglig, økonomisk og kvalitetsmessig ved å benytte ØRB som en kompetanseleverandør i et allerede etablerte samarbeid.

Kompetanse i ØRB med relevans for kommunene er:

- Kompetanse- og beredskapskoordinator
- Branningeniører
- Trygg hjemme-koordinator
- Forebyggende personell
- Beredskapspersonell
- Kriseledelse
- Evaluering

Oppsummering

Med bakgrunn i ovennevnte beregninger og forklaringer, mener ØRB at kostnadene fremstår som relativt like i ØRB og NRBR i perioden, men at framskrivningen basert på like fordelingsmodeller gir fremtidige innsparing dersom Gjerdrum fortsetter å være deltaker i ØRB. Dette vil gi et bedre grunnlag for sammenligning og vurderinger i den videre prosessen. I tillegg vil ØRB presisere viktigheten av beredskapsavtalen mellom kommunene på Øvre Romerike, det regionale fagmiljøet innenfor samfunnssikkerhet og beredskap, og den kompetansen ØRB besitter.

ØRB håper at Gjerdrum kommune vurderer å involvere ØRB i den videre prosessen, og vil stille ressurser tilgjengelig ved behov.

Anders Løberg
Brann- og redningssjef

Saken er elektronisk godkjent uten underskrift